

ДОЛООДУГААР БҮЛЭГ

ЦЭРГИЙН АНГИЙН БАЙЛДААНЫ ТУГИЙГ ЗАЛЖ ГАРГАХ, ЖАГСААЛД БАЙРЛУУЛАХ, БУЦААЖ ОРУУЛАХ

Зураг 52
Байлдааны Тугийг
жагсаалд
авч зогсох байдал

185. Бригад /хороо, тусгай батальон/-ын захирагчийн тушаалаар Байлдааны туг залагч, тугч, туг хамгаалагчаар тэргүүний офицер, ахлагч, түрүүчийг, тэрчлэн Байлдааны тугийг залж гаргах, хадгалах байранд нь буцааж залах үед дагалдуулахаар тугийн салааг тус тус томилно.

Тугч, туг хамгаалагчид мөрөвчтэй байна /хавсралт 4/. Байлдааны тугийг залах үед түүнийг үргэлж дэлгээ байдлаар, харин хол зайд хөдөлгөөн үйлдэх үед гэрэнд нь хийж авч явна.

БАЙЛДААНЫ ТУГИЙГ ЖАГСААЛД АВЧ ЯВАХ БАЙДАЛ

186. Жагсаалд тугч нь Байлдааны тугийг баруун гараараа барьж цэх зогсоно. Тугийн ишний доод үзүүр нь баруун хөлийн гадна талд, улны дунд хирд байна /Зураг 52/.

187. Тугч нь “Алхаад” анхааруулах командаар Байлдааны тугийг баруун гараар хазайлгалгүй өргөж, зүүн гараар ишийг нь тогтоогчид хийж барин, ёслолын жагсаалаар явж өнгөрөхөд бэлтгэнэ /Зураг 53/.

188. Байлдааны тугийг авч явах үед туг хамгаалагчид, тугийн салаа нь автоматаар зэвсэглэсэн бол түүнийг “Цээжинд” авна.

189. Байлдааны тугийн тугч, туг хамгаалагчид ангийн дэлгээ жагсаалд жагсана /Зураг 53/.
лацыг шалгаж, тугийг хүлээн аваад харуулын даргыг

БАЙЛДААНЫ ТУГИЙГ ЗАЛЖ ГАРГАХ, БУЦААЖ ОРУУЛАХ

190. Тугийн салаа нь Байлдааны туг хадгалах байр руу гурвын цуваагаар жагсаж явна /Зураг 21/. Салааны өмнө 4 алхмын зайтай салааны захирагч, түүний ард 2 алхам зайтай дохиочин- бөмбөрчин явна.

191. Тугийн салаа нь Байлдааны туг хадгалах байранд дөхөж ирмэгц захирагчийн командаар жагсаалаа хувирган хоёр эгнээ дэлгээ жагсаалаар хаалгыг голлон жагсана /Зураг 19/.

Салааны захирагч салааныхаа баруун үзүүрт бөмбөрчний баруун гарт 2 алхам завсартай зогсоно.

192. Штабын орлогч /туслагч/ нь тугч, туг хамгаалагчдад мөрөвч, буугүй үед туг хамгаалагчдад сэлэм олгож, /11 дүгээр хавсралт/ Байлдааны туг гаргах тухай захирагчийн зөвшөөрлийн бичгийг харуулын даргад үзүүлэн

байлцуулан “Цэргийн дотоод албаны дүрэм”-д зааснаар Байлдааны туганд үзлэг хийсний дараа туг залагч болон тугчид хүлээлгэн өгнө. Дараа нь туг залагч нь ёсолж **“Тугч, туг хамгаалагчид миний хойноос, алхаад-МАРШ”** команд өгч тугийн салаа руу явна. “Байлдааны тугийг барилга, байгууламжийн хаалгаар ишээр нь оруулж, гаргана”.

Зураг 53.
Ёслолын
жагсаалаар явах үед
байлдааны тугийг
барих байдал

Байлдааны тугийг хаалгаар гарч ирмэгц тугийн салааны захирагч **“Салаа, Байлдааны тугийн дор-НОМХОН”** команд өгнө.

Энэ командаар салаа **“Номхон”** зогсож салааны захирагч ёсолно. Дохиочин-бөмбөрчин **“Тугийн дор”** цохилтыг тоглоно.

Тугч, туг хамгаалагчдын хамт салааны захирагчаас баруун тийш 2 алхам зайд нэг эгнээнд явах чигт харж зогсоно. Туг залагч нь тугчаас 2 алхмын урд зогсож, ёсолсон гараа буулгана. Дохиочин-бөмбөрчин тоглолтоо зогсооно.

“Тугийн дор” аялгуу зогсмогц, салааны захирагч ёсолсон гараа буулгаж **“Салаа, баруун тийш-ЭРГЭ”** команд өгнө.

193. Туг залагчийн **“Тугч, туг хамгаалагчид миний хойноос алхаад-МАРШ”** командаар тугч, туг хамгаалагчид тогтоосон зай авч хагас алхаагаар хөдөлгөөнөө эхэлнэ. Тугийн салаа нь салааны захирагчийн **“Салаа гурвын цуваагаар алхаад-МАРШ”** командаар явдал дундаа 95 дугаар зүйлд зааснаар жагсаалаа хувиргана. Салааг цуваанд орж жигдэрсний дараа туг залагчийн **“ЧИГЭЭРЭЭ”** командаар бүгд бүтэн алхаагаар алхана.

Байлдааны тугийг залах үед эхлээд туг залагч, түүний араас 3 алхам зайтай тугч, туг хамгаалагчдын хамт, тугчийн ард 3 алхам зайтай салааны захирагч, түүний ард дохиочин-бөмбөрчин, дараа нь тугийн салаа тус тус 2 алхам зайтай жагсаалын алхаагаар явна. Дохиочин-бөмбөрчин **“Тугийн дор”** цохилтыг тоглох ба үлээвэр найрал хөгжим **“Тугийн марш”** тоглож эхэлмэгц тоглолтыг зогсооно.

194. Ангийн захирагч байлдааны тугийг жагсаалын талбайн хажууд 2-3 алхам зайтай ирмэгц **“Бригад /хороо, отряд, батальон/ байлдааны тугийн дор - НОМХОН”**. Зэрэгц - **БАРУУН ТИЙШ, ДУНДАА”** команд өгнө /хавсралт 5/.

Энэ командаар салаа болон түүнээс дээших салбарын захирагч нар ёсолж, Байлдааны тугийн зүг хараа гарган дагуулж өнгөрөөнө. Үлээвэр найрал хөгжимд **“Туг хүндэтгэх аялгуу”** эгшиглэнэ. Хэрэв анги үлээвэр найрал хөгжимгүй бол найрал хөгжмийн байран дээр жагссан дохиочин-бөмбөрчид **“Тугийн дор”** аялгуу тоглоно. Тугийн салаа нь ангийн төгсгөлийн салбарын урд зогсоно. Тугч, туг хамгаалагчдын хамт туг залагчийн удирдлагын дор ангийн жагсаалын өмнүүр явж жагсаалын эхэнд гармагц туг залагч, тугч, туг хамгаалагчид байраа эзэлнэ.

Туг залагч, тугч, туг хамгаалагчид нь байраа эзэлмэгц үлээвэр найрал хөгжим /дохиочин-бөмбөрчид/ тоглолтоо зогсоох ба ангийн захирагч нь **“БОЛНО”** команд өгнө.

Туг залагч, тугч, туг хамгаалагчид дараах байдлаар жагсаалд байраа эзэлнэ. Туг залагч ёсолсон гарыг ёсолсон чигт нь мөрний түвшинд тэнийлгэж, баруун мөр түрүүлэн захирагчийн орлогч нар руу харж 2 алхмын зайтай зогсоод, гарыг буцаан ёсолгоонд авч, **“ЗОГС, Зүүн тийш-ЭРГЭ”** команд өгч, зүүн эргэж тугчтай зэрэгцэн зогсоно. Тугч зүүн эргэж хөдөлгөөнгүй зогсоно. Тугчийн баруун гар талын туг хамгаалагч баруун хөлөөс эхлэн 2 алхам зүүн эргэж туг залагч, тугч хоёрын хоорондуур орж зэрэгцэн зогсоно. Харин тугчийн зүүн гар талын туг хамгаалагч зүүн хөлнөөс эхлэн гэдрэг 2 алхан, зүүн эргэж тугчийн зүүн гар талд зэрэгцэн зогсоно. Хэрэв бригад /хороо/ нь карабинаа **“Харуулд”** авсан байвал урьдаар **“Буу-ХӨЛД”** команд өгнө.

Захирагч **“БОЛНО”** команд өгөхөд тугийн салааны захирагч салааг жагсаалын төгсгөлд оруулна.

195. Байлдааны тугийг буцааж залахын тулд захирагч **“Тугийн салаа-УРАГШАА”** команд өгнө.

Энэ командаар тугийн салаа бөмбөрчний хамт жагсаалаас 10-15 алхам гарч, баруун тийш эргэн жагсаалын өвөр эгнээ дагуу харан, туг залагч жагсаалаас гарч тугчийн өмнө 2 алхам зайд тус тус зогсоно.

Тугийн салааг зогсохын хамт захирагч **“Бригад /хороо, батальон/, Байлдааны тугийн дор-“НОМХОН”. “Зэрэгц-БАНУУН ТИЙШ”** команд өгнө.

Энэ командаар бригад /хороо, отряд, батальон/ 194 дүгээр зүйлд зааснаар тугийн салаа зүүн тийш зэрэгцэнэ, үлээвэр найрал хөгжим **“Туг хүндэтгэх аялгуу”** /дохиочин-бөмбөрчид **“Тугийн дор”** аялгуу/ тоглоно. Туг залагч **“Тугч, туг хамгаалагчид миний хойноос алхаад-МАРШ”** команд өгч, тугийн салаа руу дагуулан алхана.

Байлдааны тугтай тугч тугийн салаатай зэрэгцэн ирмэгц тугийн салааны захирагч **“Салаа, алхаад-МАРШ”** команд өгнө. Салаа нь Байлдааны тугийг дагаж хадгалах байр руу явна.

Тугийн салаа нь ангийн жагсаалаас 20-30 алхам холдмогц, үлээвэр найрал хөгжим /дохиочин-бөмбөрчид/-д тоглолтыг зогсоож, анги /байгууллага/-ийн захирагч **“БОЛНО”** гэж командлана.

196. Байлдааны туг хадгалах байранд дөхөж ирмэгц салааны захирагч **“Салаа хоёрын цуваагаар-МАРШ”** команд өгч салааныхаа жагсаалыг хувиргаж дуусмагц туг залагч **“ЗОГС”, “Баруун /зүүн/ тийш-ЭРГЭ”** команд өгч, хаалгыг голлон бүрэлдэхүүнийг зогсооно. Салааны захирагч **“Салаа, Байлдааны тугийн дор-НОМХОН”** команд өгнө. Дохиочин-бөмбөрчин **“Тугийн дор”** аялгуу тоглоно.

Туг залагч ёслоод **“Тугч, туг хамгаалагчид миний хойноос алхаад-МАРШ”** команд өгч, тугч, туг хамгаалагчдыг дагуулан явна.

Байлдааны тугийг хадгалах байранд оруулмагц тугийн салааны захирагч **“БОЛНО”** команд өгч ёсолгоог буулгана. Дохиочин-бөмбөрчин тоглолтоо зогсооно. Салааны захирагч салааг удирдан, салбарын байрлал руу буцна.